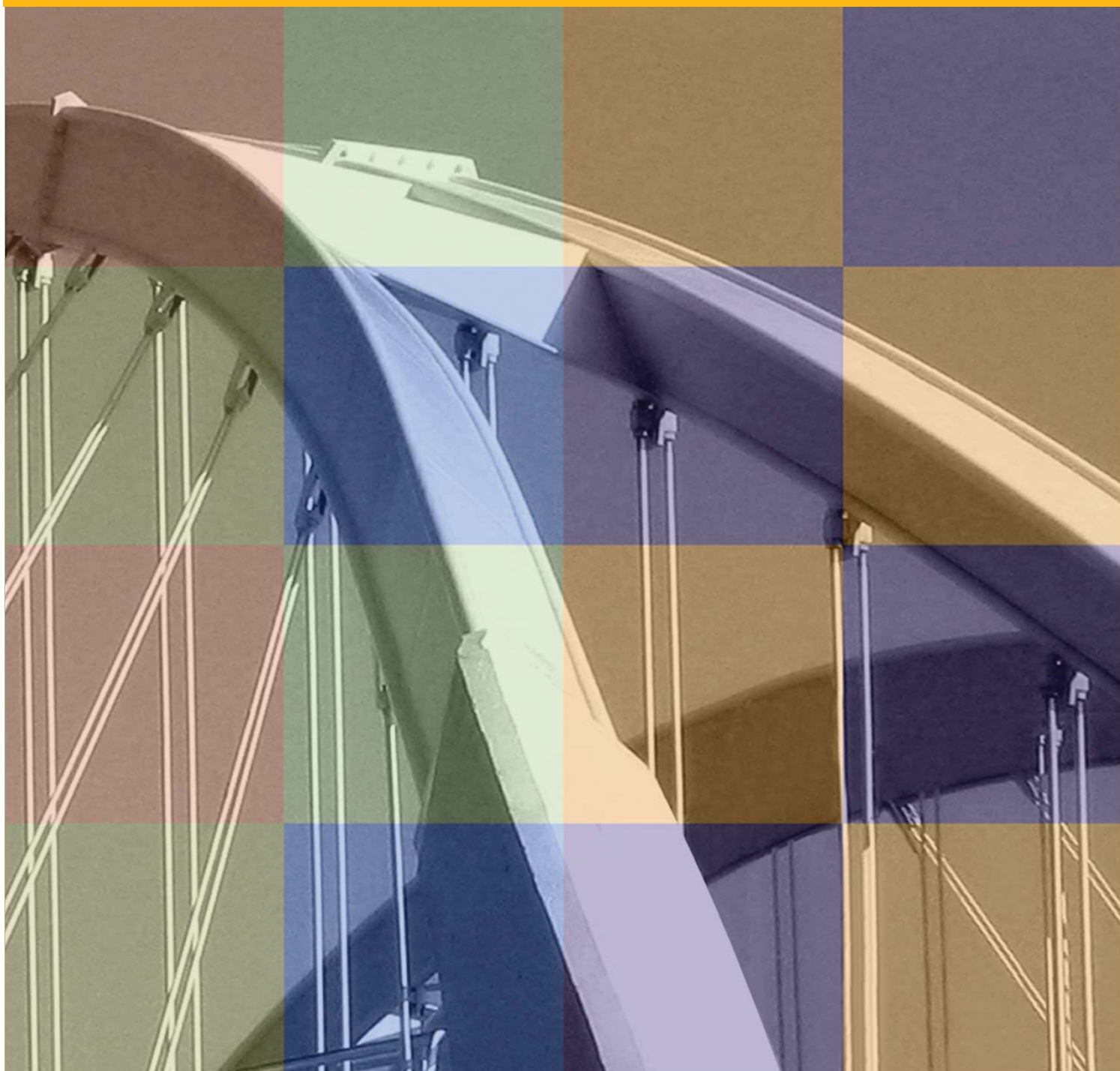

Dictamen 13.2009

Consell de Treball
econòmic i Social
Catalunya

sobre el Projecte de decret dels
òrgans de participació i de
coordinació del sistema català de
serveis socials.

Dictamen 13.2009

sobre el Projecte de decret dels òrgans de participació i de coordinació del sistema català de serveis socials.

Índex

DICTAMEN 13/2009 sobre el Projecte de decret dels òrgans de participació i de coordinació del sistema català de serveis socials	2
---	---

DICTAMEN 13/2009 sobre el Projecte de decret dels òrgans de participació i de coordinació del sistema català de serveis socials.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per l'article 72.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social, en la sessió extraordinària del dia 8 de juny de 2009, aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data 29 d'abril de 2009 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès per la consellera d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya en el qual sol·licitava l'emissió del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, del Projecte de decret dels òrgans de participació i de coordinació del sistema català de serveis socials.

El Projecte de decret es va acompanyar d'una memòria explicativa i justificativa i d'un informe econòmic.

En data 14 de maig es va rebre una nova versió de la norma objecte de dictamen.

La Comissió de Treball de Mercat de Treball i Polítiques Socials es va reunir el dia 26 de maig i va elaborar la proposta de dictamen.

II. CONTINGUT

El Projecte de decret consta d'una exposició de motius, trenta-vuit articles englobats en cinc capítols, dues disposicions addicionals i quatre disposicions transitòries.

En l'exposició de motius es posa de manifest que la Generalitat té la competència exclusiva en matèria de serveis socials. La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, estableix la necessitat d'implicar la ciutadania en el sistema de serveis socials i crea el Consell de Coordinació de Benestar Social i el Comitè d'Avaluació de Necessitats de Serveis Socials com a òrgans de coordinació del sistema. Mitjançant aquest Decret es regulen els òrgans de participació i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.

El capítol I s'anomena disposicions generals i engloba els articles de l'1 al 7. L'article 1 estableix l'objecte de la norma que és desenvolupar i aplicar les normes previstes a la Llei de serveis socials pel que fa als òrgans de participació ciutadana i associativa i als de òrgans de coordinació. En l'article 2 s'enumeren els òrgans de participació ciutadana i associativa i els òrgans de coordinació. En l'article 3 s'estableix la naturalesa i règim jurídic d'aquests òrgans. En l'article 4 es regula l'adscripció dels òrgans. En l'article 5 s'estableix que les administracions públiques competents en l'àmbit dels serveis socials i òrgans i entitats vinculades han d'actuar sota els principis, finalitats i objectius establerts al títol IV de la Llei de serveis socials. En

l'article 6 es regula l'accés a la documentació administrativa per part de la ciutadania i de les entitats que intervenen en els processos de participació. L'article 7 regula el procés participatiu del Pla Estratègic de Serveis Socials.

El capítol II s'anomena del Consell General de Serveis Socials i engloba els articles del 8 al 24. En l'article 8 s'estableix que el Consell General de Serveis Socials és l'òrgan superior de participació en matèria de serveis socials i s'estableix el seu règim jurídic. En l'article 9 es regulen les funcions del Consell. En l'article 10 es regula l'estructura del Consell i en els articles següents es desenvolupa. Els articles 11 i 12 regulen la presidència i la vicepresidència, respectivament. Els articles 13 i 14 regulen la composició i les funcions del Ple. Els articles 15 i 16 regulen la composició i les funcions de la Comissió Funcional i de les Comissions Sectorials, respectivament. L'article 17 regula les comissions temporals. L'article 18 regula la convocatòria de sessions conjuntes amb altres espais de participació de la Generalitat. L'article 19 regula la designació d'entitats representatives d'interessos col·lectius i la representació de les entitats en les vocalies del Consell. L'article 20 regula la designació i les funcions de les persones que han d'exercir la secretaria del Ple i de les comissions del Consell. L'article 21 regula el funcionament del Consell. L'article 22 regula els drets dels participants en els òrgans del Consell General de Serveis Socials. L'article 23 estableix que el Consell disposarà de tecnologies de la informació i la comunicació per oferir informació al públic en general i als membres del Consell. L'article 24 regula el registre dels consells de participació.

El capítol III, que engloba els articles del 25 al 27, regula els consells territorials, els consells municipals i els consells supramunicipals de serveis socials. En aquest capítol es regulen les funcions d'aquests consells i s'estableix que la composició i el règim de funcionament és competència de l'entitat local.

El capítol IV, que engloba els articles 28 i 29, regula la participació en l'àmbit dels centres públics on es presten serveis socials o es realitzen activitats socials i en els centres privats que reben finançament públic. L'article 28 defineix i regula la composició dels consells de participació de centres. En l'article 29 s'estableixen les funcions i es regula el seu funcionament.

El capítol V s'anomena òrgans de coordinació i engloba els articles del 30 al 38.

En l'article 30 s'estableixen com a òrgans de coordinació, el Consell de Coordinació de Benestar Social i el Comitè d'Avaluació de Necessitats de Serveis Socials, es regula el règim jurídic i el seu funcionament. En l'article 31 es defineix i es regula la composició del consell de Coordinació. En els articles 32, 33 i 34 es regulen les funcions, la secretaria i l'organització, respectivament, del Consell de Coordinació de Benestar Social. Els articles 35, 36, 37 i 38 regulen el Comitè d'Avaluació de Necessitats de Serveis Socials, els principis rectors, la seva composició, les funcions i l'organització.

La disposició addicional primera estableix que les despeses generades pels òrgans col·legiats s'integren en el pressupost de l'òrgan al qual estan adscrits.

La disposició addicional segona estableix el criteri de paritat entre homes i dones en els òrgans regulats per aquest Decret.

La disposició transitòria primera estableix que, mentre no es constitueixi el Consell General de Serveis Socials i els seus òrgans, continuaran exercint les seves funcions els òrgans existents als quals han de substituir.

La disposició transitòria segona estableix que els consells territorials que es constitueixin hauran d'adaptar el seu àmbit territorial a l'organització territorial de Catalunya que s'estableixi en el futur.

La disposició transitòria tercera estableix que els òrgans de participació en serveis socials dels ens locals i els consells assessors i de seguiment existents i creats per una altra normativa s'hauran d'adaptar a aquest Decret en el termini de 6 mesos. També estableix que els òrgans col·legiats que en el moment de l'aprovació d'aquest Decret estiguin pendents de desplegament reglamentari poden ser substituïts transitòriament per comissions temporals regulades, també, en aquest Decret.

La disposició transitòria quarta estableix que mentre no s'aprovi l'organització territorial de Catalunya, per elaborar el document del Pla estratègic relatiu a la concreció de l'aplicació territorial, l'àmbit territorial que es tindrà en compte serà el comprès per les delegacions territorials del Govern de la Generalitat de Catalunya.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTESC considera que el Projecte de decret dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials representa un esforç per donar sentit, ordre i coherència sistèmica al conjunt d'espais pre-existents i posteriors a la Llei 12/2007 de Serveis Socials. En aquest sentit, el CTESC entén que cal valorar positivament tot esforç que vagi adreçat a corregir la fragmentació d'espais, activitats i serveis que tradicionalment ha operat en aquest àmbit.

Segona. El CTESC posa de manifest la necessitat de modificar el sistema de representació institucional al si del Departament d'Acció Social i Ciutadania, perquè sigui un instrument de participació dels Agents Socials. En aquest sentit, es considera que cal reforçar el paper dels òrgans de participació, el valor afegit i protagonisme de les seves activitats i funcions i dels seus membres en el disseny i seguiment de les polítiques públiques en l'àmbit dels Serveis Socials.

Tercera. El CTESC considera que tant en el Ple com en la Comissió Funcional no queda garantida la participació dels agents socials atesa la manca d'equilibri entre aquests i la representació de l'Administració Pública.

Quarta. El CTESC considera que l'elevat nombre de persones en representació de l'Administració Autònoma als òrgans previstos en aquest Projecte de decret desvirtua el caràcter de fòrum de participació de la societat civil.

Cinquena. El CTESC considera inadequada, inoportuna i totalment injustificada la configuració d'una referència específica de la representació de les empreses d'iniciativa social que es pretén incloure, amb dubtosa tècnica jurídica, en l'apartat de les organitzacions empresarials més representatives en l'àmbit de Catalunya, fet que es produeix en els articles 13.1 i 15.1 del Projecte de decret.

En aquest sentit, és necessari posar de manifest que el concepte i la condició d'organització empresarial més representativa ja garanteix la defensa dels interessos de les empreses d'iniciativa social.

El CTESC considera que el plantejament normatiu és encara més incoherent quan els propis articles 13.1 i 15.1 recullen una representació específica de les entitats d'iniciativa social, situació que pot comportar

duplicitats i, per tant, és necessari evitar.

Sisena. El CTEESC considera que al llarg del Projecte de decret hi ha una manca d'homogeneïtat i a voltes laxitud en la terminologia emprada per referir-se als actors socials i demés operadors del sistema. Així s'ha observat com al llarg del text apareixen, entre d'altres, termes com ara: Entitats socials; Entitats d'iniciativa social; Entitats socials més representatives; Entitats socials vinculades als serveis socials; Entitats de l'àmbit dels serveis socials; Entitats socials representatives dels interessos dels usuaris, dels interessos ciutadans, de les dones; Entitats vinculades a les Administracions Públiques competents en l'àmbit dels serveis socials; Entitats que estan en condicions de realitzar aportacions d'interès; Entitats privades; Entitats privades de serveis socials; Entitats representatives dels interessos ciutadans.

Per tant, el CTEESC considera que caldria fer un esforç per emprar un criteri terminològic únic per definir els actors als que es fa referència i evitar el risc de confusió i laxitud interpretativa que, en molts casos, pot provocar l'actual ventall de nomenclatures que es poden observar en el text.

Setena. El CTEESC considera que per garantir la participació real és necessari que s'estableixin mecanismes útils i àgils de transmissió d'informació. Aquesta informació ha de ser transparent, periòdica i puntual.

Vuitena. El CTEESC considera necessari que en el text del Projecte de decret, atès que regula òrgans de participació, es determini tant els quòrums necessaris per a la constitució vàlida dels òrgans com els mecanismes per a la presa d'acords.

Novena. El CTEESC considera que caldria determinar la periodicitat de les reunions ordinàries de tots els òrgans de participació previstos a aquest Projecte de decret, tal i com es fa per les reunions del Consells de Centre, per garantir l'exercici de les funcions que els són atorgades i per evitar la discrecionalitat en la seva convocatòria. Així mateix, s'hauria de preveure la convocatòria de reunions extraordinàries.

Desena. Atès que aquest dictamen és preceptiu d'acord amb l'article 2.1 a) de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, es considera que seria convenient que en l'exposició de motius es fes menció al present dictamen.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. El CTEESC considera que hi hauria d'haver una homogeneïtat terminològica al llarg del text del Projecte de decret, per la qual cosa proposa substituir el terme "consells locals" del primer paràgraf del preàmbul pel de "consells municipals de serveis socials".
2. Pel que fa al quart paràgraf del preàmbul es proposa substituir l'expressió "El Consell de coordinació de Benestar Social que es crea amb aquest decret" per "El Consell de coordinació de Benestar Social que es regula en aquest Decret".
3. Pel que fa a l'article 2.3, el CTEESC proposa suprimir l'expressió "d'atenció diürna".
4. Pel que fa a l'article 3, el CTEESC considera que la redacció dels apartats 2 i 3 que regula el règim jurídic aplicable als diferents òrgans de participació i coordinació pot portar a confusió, per la qual cosa es

sol·licita que es revisi, i si s'escau, que s'unifiqui. D'altra banda, el CTEESC vol remarcar que en la regulació específica de cada òrgan es reitera el règim jurídic aplicable (article 8 en el cas del Consell General de Serveis Socials; article 25.4 pel que fa als consells territorials; article 26.5 en el cas dels consells municipals; article 29.2 lletra f) pel que fa als consells de centres; i article 30.3 en el cas dels òrgans de coordinació).

5. Pel que fa al títol de l'article 8, el CTEESC proposa substituir el terme "concepte" pel de "naturalesa".
6. En relació amb l'article 9, el CTEESC considera que per garantir que es duiguin a terme de forma correcta les funcions encomanades al Consell General de Serveis Socials s'hauria d'establir reglamentàriament el sistema de tramesa d'informació, sobretot pel que fa a la valoració del mapa i al seguiment dels pressupostos o plans.
7. En relació amb l'article 9.1 e) el CTEESC proposa substituir el verb "coordinar" per l'expressió "Vetllar la coordinació".
8. Pel que fa a l'article 9.2, el CTEESC considera que la periodicitat en què ha d'informar el Departament competent al Consell General no hauria de superar els 6 mesos.
9. Pel que fa a l'article 9.2 b), el CTEESC proposa afegir al final la redacció següent: "i el nombre de sol·licituds rebudes".
10. Pel que fa a l'article 9.2 d), el CTEESC considera que la informació relativa a les sol·licituds i les demandes rebudes en els diversos sectors i serveis hauria d'especificar el nombre per sector de població i el seu import per servei.
11. Pel que fa a l'article 9 c) el CTEESC proposa afegir al final de l'apartat "així com el mapa de serveis socials i la Cartera de Serveis Socials".
12. Pel que fa a l'article 9 d) el CTEESC proposa eliminar el final de l'apartat "així com el mapa de serveis socials i la Cartera de Serveis Socials".
13. Pel que fa a l'article 11.2 el CTEESC considera que la primera part de l'article és una reiteració del que s'estableix a l'article 11.1 a). Pel que fa a la segona part de l'article, el CTEESC considera que s'hauria d'aclarir què s'entén per delegació quan fa esment a "la qual podrà delegar en els termes previstos a la Llei 30/1992" atès que en la regulació que fa aquesta Llei dels òrgans col·legiats només es parla de substitució.
14. Atès el contingut de l'article 12, el CTEESC recomana que el títol de l'article sigui el següent: "La vicepresidència del Consell General de Serveis Socials".
15. En l'article 13 el CTEESC proposa suprimir el paràgraf: "El Ple tracta de les matèries estratègiques més importants per al sistema de serveis socials, especialment de les que estan relacionades amb la planificació".
16. Pel que fa a l'article 13, el CTEESC considera que la composició que es proposa en el Decret és del tot inoperativa per la gran quantitat de vocals que en formen part, de la mateixa manera és evident el desequilibri en la procedència dels representants. Per tant, es proposa reduir el número de vocals i repartir-los de manera equitativa: un terç de l'administració de la Generalitat, un terç dels ens locals i l'altre terç dels agents econòmics, socials i representants d'entitats.

17. El CTEESC considera que en l'article 13.1 quan es parla de la vicepresidència s'hauria d'afegir "o qui designi la presidència del Consell" per mantenir la coherència amb el que es regula a l'article 12.1.
18. Pel que fa a l'article 13.1, el CTEESC considera que caldria eliminar la referència a empreses d'iniciativa social, atès que el concepte d'organització empresarial més representativa ja garanteix la defensa dels interessos de les empreses d'iniciativa social. El CTEESC constata que aquestes entitats ja estan representades en l'últim apartat de l'article.
19. Pel que fa a l'article 14.1 d) el CTEESC proposa que la funció del Ple del Consell General d'emetre informes sobre el Mapa dels Serveis socials i la Cartera de Serveis Socials sigui també preceptiva, tal i com succeeix en el cas de l'article 14.1 c).
20. Pel que fa a l'article 15.1, el CTEESC considera que la composició que es proposa en el Decret és del tot inoperativa per la gran quantitat de vocals que en formen part, de la mateixa manera és evident el desequilibri en la procedència dels representants. Per tant, el CTEESC proposa reduir el número de vocals i repartir-los de manera equitativa: un terç de l'administració de la Generalitat, un terç dels ens locals i l'altre terç dels agents econòmics, socials i representants d'entitats.
21. Pel que fa a l'article 15.1, el CTEESC considera que caldria eliminar la referència a empreses d'iniciativa social, atès que el concepte d'organització empresarial més representativa ja garanteix la defensa dels interessos de les empreses d'iniciativa social. El CTEESC constata que aquestes entitats ja estan representades en l'últim apartat de l'article.
22. Pel que fa a l'article 15.2 b) el CTEESC proposa afegir després de "plans estratègics en matèria de serveis socials" la redacció següent: el mapa de serveis socials, la Cartera de Serveis Socials i els plans sectorials...".
23. Pel que fa a l'article 15.2 c) el CTEESC proposa eliminar "el mapa de serveis socials i la Cartera de Serveis Socials"
24. Pel que fa a l'article 16.5 el CTEESC considera que els informes dels apartats c) i d) haurien de ser preceptius.
25. Pel que fa a l'article 17 el CTEESC proposa que es canviï "es creen" per "es podran crear".
26. Pel que fa a l'article 20 el CTEESC considera que s'hauria d'aclarir si la secretaria del Ple és la secretaria del Consell General. En el text del Projecte de decret es parla de la secretaria del Consell General en els articles 12.2 b); 19.2; 21.5; 24.1; 25.5; 26.6; 27.5; 29.2 g) però en l'article 20 que regula la secretaria no se'n fa esment, en aquest article es regula el nomenament i les funcions de la secretaria del Ple i de les Comissions.
27. Pel que fa a l'article 20.2, en el cas de que la secretaria del Ple fos la del Consell General, el CTEESC considera que en les funcions s'hi hauria d'afegir la funció de mediar en el cas regulat en l'article 19.4.
28. Pel que fa a l'article 21.2, el CTEESC considera que s'hauria de determinar la periodicitat en la qual es reuniran aquests organismes, atenent les funcions que tenen encomanades.

29. El CTESC considera que en l'article 25.2 que regula les funcions dels Consells territorials caldria afegir la funció de crear un pla territorial de serveis socials amb la mateixa vigència que el pla general.
30. El CTESC considera que en l'article 26.2 que regula les funcions dels Consells municipals caldria afegir la funció de crear un pla territorial de serveis socials amb la mateixa vigència que el pla general.
31. El CTESC considera que en l'article 27.2 que regula les funcions dels consells supramunicipals caldria afegir la funció de crear un pla territorial de serveis socials amb la mateixa vigència que el pla general.
32. Pel que fa a l'article 27.3, que regula la composició dels consells supramunicipals, el CTESC considera que tot i que la seva composició i funcionament siguin competència de la comarca o de l'ens associatiu de gestió, caldria determinar l'equilibri necessari en la seva composició, per a garantir el seu caràcter representatiu al territori.
33. Pel que fa a l'article 28.2 el CTESC proposa suprimir "Amb caràcter principal" i "diürna" i afegir "socials amb general". La redacció quedaria de la manera següent: "En els centres on es presten serveis socials en general i serveis substitutoris de la llar...".
34. El CTESC considera que la possibilitat establerta en l'article 28.3 de que dos o més serveis d'igual titularitat poden constituir una unitat funcional amb un sol consell de participació de centre pot implicar alteracions en la composició d'aquests consells, bé perquè els serveis que aplegui un mateix consell atenguin a perfils d'usuaris diferents, o bé perquè els respectius serveis esmentats tinguin una diferent representació sindical dels treballadors i treballadores.

Per aquest motiu el CTESC proposa, d'una banda, que en el paràgraf tercer de l'article 28.4 a), relatiu a la composició dels consells pel que fa als usuaris, especifiqui que "s'haurà de respectar la diversitat dels perfils o col·lectius atesos".

D'altra banda, el CTESC proposa que s'afegeixi un nou apartat a l'article 28.4, abans o després de l'apartat e): "En els consells que es constitueixin en representació de més d'un centre de la mateixa titularitat, els representants dels treballadors i treballadores seran escollits per tots els membres dels comitès d'empresa, o els delegats i delegades dels centres afectats. En el cas dels centres de titularitat pública s'escolliran d'acord amb la representació sindical que hi hagi a les juntes de personal".

35. El CTESC considera que en l'article 28.4 a) en la representació dels familiars dels usuaris i usuàries que es dugui a terme mitjançant una associació de familiars, aquestes hauria de ser la que aplegui com a socis a la majoria de famílies.
36. El CTESC considera que el mínim d'una convocatòria anual prevista en l'article 29.2 b) en el funcionament dels consells de participació de centre és del tot insuficient.
37. Pel que fa a l'article 29.2 e) el CTESC proposa suprimir l'expressió "pel Ple" ja que en tota la regulació dels consells de participació de centre no es fa esment a aquest òrgan.
38. La possibilitat prevista en l'article 29.3 de substituir els consells de participació de centre per altres modalitats participatives –no definides

en el text-, en el cas dels centres de serveis socials amb menys 25 places, hauria d'incorporar la necessitat de que tals modalitats respectin en tot cas la pluralitat dels actors recollida en l'article 28.4 a).

39. Pel que fa a l'article 31, el CTESC considera que la composició que es proposa en el Decret és del tot inoperativa per la gran quantitat de vocals que en formen part, de la mateixa manera és evident el desequilibri en la procedència dels representants. Per tant, el CTESC proposa reduir el número de vocals i repartir-los de manera equitativa: un terç de l'administració de la Generalitat, un terç dels ens locals i l'altre terç dels agents econòmics, socials i representants d'entitats.
40. El CTESC considera que la redacció de l'article 34.2 és confusa i considera convenient que es revisi i, si s'escau, que es reformuli.
41. En l'article 35.2 es regulen els principis que han de regir el Comitè d'Avaluació de Necessitats, per un correcte compliment d'aquests principis seria necessària una revisió de la composició del Comitè atès que la majoria de representants són de l'Administració. Si bé el CTESC valora que cal aprofitar l'expertesa tècnica adquirida per les persones professionals de l'Administració pública, l'autonòmica i la local, també considera que el nombre de persones expertes independents ha de ser sempre superior al de les persones professionals de l'Administració, atesa la naturalesa de l'òrgan en qüestió.
42. En la disposició addicional primera es fa referència a la possibilitat que l'Administració autonòmica assigni recursos o mitjans a l'òrgan col·legiat adscrit. En aquest sentit, el CTESC considera que cal substituir els termes "podrà assignar" per "assignarà" en el primer punt d'aquesta disposició addicional.
43. Respecte de la implementació d'aquest Decret i la constitució del Consell General de Serveis Socials, el CTESC considera que és necessària una posada en marxa amb celeritat d'aquest Decret per a un bon desenvolupament de la Llei de Serveis Socials. En aquest sentit, es considera que en la disposició transitòria primera caldria fixar un termini màxim per a la constitució del Consell General de Serveis Socials.
44. Pel que fa a la disposició transitòria tercera, apartat 1, el CTESC proposa substituir l'expressió "en el moment d'aprovació" per "des de la publicació" o per "des de l'entrada en vigor".
45. Pel que fa a la disposició transitòria tercera, apartat 2 el CTESC proposa que s'estableixi quan comença a comptar el termini de 6 mesos.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat el Projecte de decret dels òrgans de participació i de coordinació del sistema català de serveis socials i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 8 de juny de 2009

El president
Josep Maria Rañé i Blasco

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells